

Brug dem!

Velkommen til efterårets nummer af *DDAInfo*. Endnu engang vil vi bruge den redaktionelle spalte til at gøre reklame for datamaterialer i DDA. Tag og brug dem – som datagrundlag for besvarelse af en problemstilling, som reference for hvordan en problemstilling tidligere er undersøgt, til en beskrivelse af udvikling i holdninger til bestemte emner, som inspiration til hvordan spørgsmål kan formuleres og sættes sammen eller til noget helt femte. Her ligger en enorm vidensressource, der kan udnyttes på et utal af måder til forsknings- og studieformål.

Både efterår og forår besøger DDA-medarbejdere universiteter og andre højere læreanstalter og underviser i, hvordan man kan bruge eksisterende datamaterialer til nye analyseformål. Står du som underviser med et kursus, hvor information fra DDA kunne være relevant, opfordrer vi til, at du kontakter os.

DDAInfo udkommer to gange om året og en enkelt gang om efteråret, hvor også DDA's tidsskrift *Metode & Data* udkommer i slutningen af året. Ønsker du at blive abonnent på nyhedsbrev og/eller tidsskrift, beder vi dig kontakte os via vores hjemmeside www.sa.dk/dda. Begge publikationer er gratis.

Anne Sofie Fink, redaktør

Arkiveringsnetværk for samfundsvidenskab

I forsommeren blev en række samfundsforskere ved universiteterne med særlig interesse for survey-forskning inviteret til at deltage i et arkiveringsnetværk. Formålet med netværket er at bringe forskere og arkiv tættere på hinanden til gavn for forskningen samt for indhentning, arkivering og udlevering af datamaterialer. Med netværket vil der være grobund for en løbende dialog mellem forskere og DDA, der blandt andet vil gøre det muligt i højere grad at inddrage brugerne af DDA's ydelser i selve tilrettelæggelsen og udviklingen af samme.

På længere sigt vil vi invitere forskere placeret uden for universiteterne med i netværket. Men med det samme skal vi sige, at alle, der har interesse i at deltage i netværket, er meget velkomne til at rette henvendelse til os (email: mailbox@dda.dk/tlf. 66 11 30 10). På DDA Sundheds område findes allerede et lignende netværk.

Afleveringer fra SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

I det forløbne år er der fra SFI og DDA's side arbejdet intensivt på at få indarbejdet en praksis for aflevering af datamaterialer fra SFI til DDA. Også for andre institutioner kunne en formaliseret afleveringspraksis være en løsning, og DDA stiller sig altid til rådighed for nærmere drøftelse af emnet. Det seneste resultat af samarbejdet mellem SFI og DDA er aflevering af 11 materialer, der ligger til grund for mange af SFI's seneste publikationer. Emner er uddannelse og job, offentlig forsørgelse, seniorer på arbejdsmarkedet, ledighed, handicap og beskæftigelse, ludomani og hjemløshed. Som det gælder for alle de arkiverede materialer fra SFI, skal centret høres inden udlevering.

Nye analyser af eksisterende data

Datamaterialer i Dansk Data Arkiv udleveres til forskere og studerende, der anvender data til nye analyser. Nye analyser betyder, at der stilles nye spørgsmål til data og dermed, at potentialet i data udnyttes yderligere. I søgekataloget på vores hjemmeside www.sa.dk/dda findes beskrivelser af alle vores datamaterialer. Vi udleverer data i ønsket format, fx SPSS eller SAS, pr. e-mail eller på CD-ROM efter fremsendelse af bestillingsblanket.

Nye materialer *Datamaterialer klar til analyse*

Danskernes holdninger til indvandrere og flygtninge, 2002

DDA-nr	21174
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2002
Størrelse	1500 respondenter/91 variable

Undersøgelsen 'Danskernes holdninger til indvandrere og flygtninge, 2002' har til formål at tilvejebringe ny viden om den indvandrerpolitik, som udgør en af de væsentligste konflikter i det danske samfund. Det er samtidig et område, der vides forbavsende lidt om. Hvad er der sket siden 1993, hvor den sidste store undersøgelse blev foretaget af Øystein Gaasholt og Lise Togeby? Tilsyneladende har konflikten bidt sig endnu mere fast i det danske samfund, end det var tilfældet i begyndelsen af 1990'erne.

En del af undersøgelsens spørgsmål går på en dimension, der kunne kaldes *politisk korrekthed*, som det vi henviser til, når vi blandt andet taler om, at det er ugleset at stå frem med en negativ holdning over for indvandrere og flygtninge. Diagrammerne viser svarfordelingen mellem helt enig, delvis enig, hverken enig/uenig, delvis uenig, helt enig og ved ikke for fire udvalgte spørgsmål, der går på politisk korrekthed. Af diagrammerne kan ses, at den politiske korrekthed har en del tilslutning, om end man skal være forsigtig med at betragte den som forklaringsfaktor, når det gælder positive holdninger.

Undersøgelsens resultater er publiceret i bogen „Konflikten om de nye danskere“, 2006. I bogen henvises flere gange til undersøgelsen fra 1993, der dog ikke rummer dimensionen politisk korrekthed. Til gengæld er en række spørgsmål fra 1993 faktisk gentaget i 2002-undersøgelsen. Det drejer sig fx om enighed i påstande som: „Man må se i øjnene, at visse racer er mindre

intelligente end andre“, „Jeg bryder mig ikke om, at der bliver flere og flere farvede mennesker i Danmark“ og „Indvandring udgør en alvorlig trussel mod vores nationale egenart“. Sidstnævnte påstand er en *klassiker*, der indgår i mange undersøgelser blandt andet i valgundersøgelserne, som også er arkiveret i DDA. På den måde vil det være relevant i forbindelse med nye analyser af datasættet at inddrage andre datasæt og på den måde få indsigt i en historisk udvikling i danskernes holdninger til indvandrere og flygtninge.

Reference: Lektor Jens Peter Frølund Thomsen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Kontakter i DDA Bodil Stenvig og Birgitte Grønlund Jensen (oparbejdning).

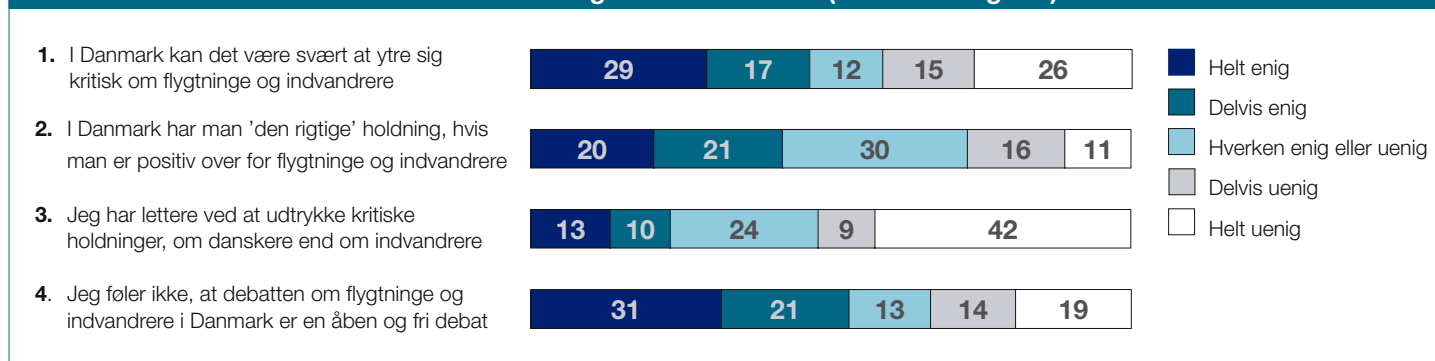
Etniske gruppers værdier, 2006

DDA-nr	21171
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2006
Størrelse	4478 respondenter/130 variable

Undersøgelsen er gennemført blandt etniske danskere, tyrkiske indvandrere og efterkommere, pakistanske indvandrere og efterkommere, vietnamesere, iranere, irakere og folk fra det vestlige Balkan. Undersøgelsen omhandler etniske gruppers normer og værdier. Normer og værdier som demokrati, forhold til lovsystemet, børn og unges medbestemmelse, ligestilling mellem kønnene, diskrimination, religiøsitet, indkomstskat, arbejdsløshedsunderstøttelse, oprindelseslandet, sprog, uddannelse i Danmark og oprindelseslandet tages op.

Reference: Direktør, ph. d. Esther Nørregård-Nielsen, Nørregård-Nielsen & Rosenmeier Aps. Kontakter i DDA: Bodil Stenvig og Henning Lauritsen (oparbejdning).

Holdninger til indvandrere (svarfordeling i %)

Mellem 0-2 pct. af respondenterne har svaret 'Ved ikke'. Kategorien er derfor udeladt af diagrammerne.

Tre undersøgelser indeklima og arbejdsmiljø, 2001-2002

DDA-nr	19846
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2001-2002
Størrelse	3516 respondenter/240 variable

DDA-nr	19845 (baseline)
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2001
Størrelse	2164 respondenter/236 variable

DDA-nr	13135 (follow-up)
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2002
Størrelse	1740 respondenter/242 variable

Undersøgelserne har titlerne DDA-19846: „Indeklima og trivsel på danske arbejdspladser, 2001-2002“, DDA-19845: „Indeklima, stress og helbred, baseline, 2001“ og DDA-13135: „Indeklima, stress og helbred, 1 års follow-up, 2002“.

Undersøgelserne har til formål at indsamle viden om indeklimaet på arbejdspladser og i boliger. Der er stillet spørgsmål om oplevede symptomer, deriblandt slimhinde-, lunge-, hud- og almensymptomer og disses relation til arbejdsdage og fridage. Der blev desuden spurgt til oplevet indeklima, psykosocialt arbejdsmiljø, sundhedsvaner, personlighed og arbejdslokalets indretning. Endelig indgik en række socio-demografiske baggrundsvariable.

Reference: Lektor Sigurd Mikkelsen, Arbejdsmedicinsk Klinik, Glostrup Hospital. Kontakter i DDA: Heidi Wittendorff Jensen og Karin Anette Andersen (oparbejdning).

Hørehandicap og beskæftigelse, 2005

DDA-nr	21143
Materiale	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2005
Størrelse	2407 respondenter

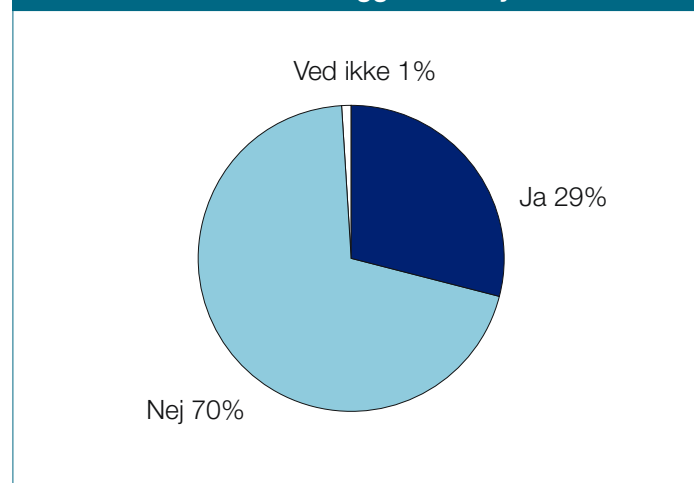
Denne undersøgelse fra SFI belyser omfanget af høreproblemer blandt de 50-64 årige og ser på, hvad høreproblemer betyder for tilknytningen til arbejdsmarkedet. Undersøgelsen er finansieret af Beskæftigelsesministeriets handicappulje, GN Resound og Oticon.

Et repræsentativt udsnit af den danske befolkning i alderen 50-64 år er interviewet personligt ud fra et struktureret spørgeskema med spørgsmål om funktionel hørelse og andre længerevarende helbredsproblemer, uddannelsesbaggrund, tilknytning til arbejdsmarkedet og spørgsmål om tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet samt oplevelse af problemer på arbejdsmarkedet etc.

Svarpersonerne har i forbindelse med interviewet fået foretaget en audiologisk høretest. 2407 personer deltog i undersøgelsen, og der er derudover foretaget kvalitative interview med 39 personer, som alle i spørgeskemaet har angivet, at de har problemer med hørelsen. De kvantitative data fra undersøgelsen er nu arkiveret i Dansk Data Arkiv.

Data er analyseret af Vibeke Tornhøj Christensen, der er forskningsassistent i SFI, og resultaterne heraf kan læses i publikationen „Uhørt. Betydningen af ned-sat hørelse for arbejdsmarkedstilknytning og arbejdsliv“, 2006.

Har De svært ved at følge med i en samtale, når der er baggrundsstøj?

Anm. Fordeling i validprocent, dvs. eksklusiv uoplyste/irrelevante

Det fremgår af undersøgelsen, at der i aldersgruppen mellem 50-64 år er flere mænd end kvinder, der har problemer med hørelsen. Ifølge svarpersonernes egen vurdering af deres hørelse har 32 pct. af mændene og 22 pct. af kvinderne vanskeligheder ved at følge en samtale.

Ønsker du at se nærmere på de kvantitative data fra denne undersøgelse skal du sende en projektbeskrivelse til DDA sammen med en rekvisitionsblanket, som du finder på vores hjemmeside. DDA tager så kontakt til SFI for at få tilladelse til at udlevere datamaterialet.

Reference: Forskningsassistent Vibeke Tornhøj Christensen, SFI. Kontaktperson i DDA: Bodil Stenvig.

Europæisk infrastruktur for samfundsvidenskab

DDA deltager i forskellige internationale netværk. Et meget væsentligt netværk er CESSDA – *Council of European Social Science Data Archives* – der kan beskrives som en paraplyorganisation for dataarkiver beskæftiget med samfundsvidenskabelige, kvantitative data.

I forbindelse med EU-initiativet ESFRI – *The European Strategy Forum on Research Infrastructures* – der blandt andet har resulteret i et såkaldt *Roadmap for Research Infrastructures* – er CESSDA blandt de indbudte til forhandling. Forhandlingen vil basere sig på netværkets forslag om konkrete tiltag på området. CESSDA's tiltag omhandler:

- 'One-stop-shop'-koncept for søgning, adgang, analyse og levering af datasæt
- Forbedret datakvalitet gennem

oparbejdning, harmonisering og linkning

- Løbende tilførsel af viden og erfaring til de tilgængelige ressourcer
- Udvikling og implementering af 'best practise' for produktion af datadokumentation

Find mere information på adressen <http://cordis.europa.eu/esfri/>.

Disse tiltag vil støtte genbrug af data på tværs af landegrænser til undersøgelser, hvor der indhentes datasæt fra flere forskellige lande, som skal indgå i en samlet analyseramme. Og også for de datasæt,

der i udgangspunktet fremstår som ressource for komparative undersøgelser nemlig de tværnationale undersøgelsesserier.

Med implementering af en forbedret europæisk datainfrastruktur vil brugere have adgang til data via en central dataportal, der ikke alene tilbyder data, men også sikrer en høj datakvalitet og løbende vidensopsamling. I dette fremtidsscenario ser vi fra DDAs side meget frem til at skulle arbejde mere med harmonisering og linkning af datasæt, som vil resultere i nye og forbedrede ydelser til vores brugere.

DDA arkiverer følgende serier:

Europæiske og internationale undersøgelsesserier i DDA

Eurobarometer-undersøgelserne mv. 1974-2006
ESS – European Social Survey 2002-2005
ISSP – International Social Survey Programme 1985-2005
WVS – World Value Survey 1981-2001

DDAInfo

Nyhedsbrev fra Dansk Data Arkiv

Udgiver DANSK DATA ARKIV
Islandsgade 10, DK-5000 Odense
Tlf: +45 6611 3010
Telefax +45 6611 3060
e-mail mailbox@dda.sa.dk

Internet <http://www.sa.dk/dda/>
ISSN 1902-1550
Redaktør Anne Sofie Fink Kjeldgaard
Produktion Erik Steenstrup Dyhr
Tryk Lito Tryk Svendborg

DDA er landsdækkende arkiv for edb-læsbare forskningsmaterialer med relevans for en bred vifte af politiske, sociale, økonomiske, historiske og medicinske fag.

Sammen med Rigsarkivet, landsarkiverne i København, Odense, Viborg og Åbenrå samt Erhvervsarkivet i Århus er DDA en del af Statens Arkiver.